

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ ТРАЙЧО

chitanka.info

Трайчовата мама думаше:

— Не закачай, сине, юрдечкитѣ! Много си лошо момче. Въ сърдцето ти нѣма капка милостъ!

Трайчо ронѣше трохи и мамѣше глупавитѣ юрдечки.

— Па-па-па!

Щомъ малкитѣ юрдечки съ протегнати шии приближиха ржката му — Трайчо хвана най-първата, стисна я за шията, издигна я нагоре и започна да я клати. Тогава се втурна старата юрдечка да спаси чедото си.

— Разбойникъ! — засъска тя и го захапа за босия кракъ.

Трайчо пусна юрдечето, изхвъркна на улицата и побѣгна къмъ рѣката.

Като стигна моста, злото момче се наведе, грабна единъ камъкъ и го закити къмъ едно юрдечи стадо, което мирно плуваше въ водата. Изплашенитѣ юрдечки разпериха несржчнитѣ си криле и се прѣснаха.

— Трайчо, — обади се нѣкой задъ гърба му. — Ти ли си?

— Азъ съмъ, дѣдо Вълко. Какво си понесълъ въ бремето?

— Малко жито нося. Отивамъ да го смѣля на воденицата. Дотежа ми, затуй го сложихъ тукъ — да си поема дѣхъ, но сега нѣма кой да ми го повдигне. Ела, синко, да ми помогнешъ!

Трайчо подхвана бремето и докато извика: хопъ! — дѣдо Вълко го метна на гърба си. Изпъшка и закрета мудро по пжтеката къмъ воденицата. Той крачеше пригърбенъ и често се спѣваше, защото очитѣ му виждаха слабо. Едната връвь на царвула му се бѣше развила.

Намѣсто да грабне бремето отъ стареца и да го отнесе къмъ воденицата, Трайчо мислѣше каква пакостъ да направи на стареца. Да му застѣпи ли връвта, или да го препъне съ нѣкоя вършина.

— Не, друго ще направя! — рече си той и очитѣ му свѣтнаха.

Извади джобното си ножче, отвори го и се затече следъ дѣда Вълка. Крадешкомъ приближи и рѣзна човала съ острието. Житото шурна като червенъ ручей следъ стареца. Дѣдо Вълко нищо не угади, но докато стигне до воденицата — всичкитѣ зърна изтекоха. Спустнаха се рой врабчета и ги изкълваха.

Трайчо хвърли още два-три камъка следъ юрдечкитѣ и запраши къмъ кжщи. Вечерта неговиятъ баща се прибра цѣлиятъ побѣлѣлъ отъ брашнянъ прахъ. На трапезата Трайчовата мама попита:

— Какви новини носишъ отъ воденицата?

— Остави се, — отвърна бащата, — много ми домжчнѣ за дѣда Вълка. Сиротниятъ старецъ, нали си има само една ябълка. Отръскалъ всичкия плодъ, събралъ две кринчета ябълки и ги замѣнилъ съ жито. Неговиятъ съседъ Радулъ му напълнилъ бремето съ жито срещу ябълкитѣ. Тръгналъ старецътъ съ бремето за воденицата, но по пжтя единъ проклетникъ му срѣзалъ съ ножъ човала, и житото изтекло. Пристигна на воденицата и започна да плаче като дете. Нали е самотенъ човѣкъ — нѣма кой да му помогне.

— Ами кой му е пробилъ бремето?

— Не зная. Да го зная, ще му пречупя ржката.

Трайчо преглътна съ мжка залька си и стана.

— Кжде отивашъ? — попита бащата.

— Спи ми се. Ще легна.

— Хайде лѣгай, че утре ще ставаме рано. Отиваме въ града на пазаръ. Тамъ ще ти купя сандалки. Вдругиденъ ще тръгвашъ на училище.

Трайчо се мушна подъ юргана и се замисли за дѣда Вълка. Стои сега старецътъ, седналъ на прага, и сълзитѣ му текать... Изведнажъ нѣкой го ритна силно и извика:

— Ставай!

Трайчо се надигна. Презъ отворения прозорецъ грѣеше пълната есенна месечина. До прозореца, изправенъ, черъ като дяволъ, стоеше дѣдо Вълко. Въ лѣвата си ржка държеше бремето, а съ дѣсната стискаше една чепата дрѣновица.

— Влизай въ човала! — изкрещѣ старецътъ, и отъ очитѣ му изскочиха искри.

Трайчо не искаше да влѣзе, но като видѣ чепатата тояга — покорно се намъкна въ човала. Дѣдо Вълко го метна презъ рамо и закричи. Трайчо се опита да извика за помощъ, но гласътъ му се бѣше схваналъ отъ страхъ. Старецътъ го отнесе бързо на воденицата. Ритна съ кракъ вратата и влѣзе. Вжтре бѣше пусто. Само воденичниятъ камъкъ се въртѣше лудешката.

— Като нѣмамъ жито — тебе ще смѣля! Ти ми пропилѣ храната. Влизай въ коша!

И дѣдо Вълко изгърси Трайча въ воденичния кошъ. Трайчо се опита пакъ да извика, но не можа да изкара нито единъ звукъ. Езикътъ му бѣше онѣмѣлъ. Воденичниятъ камъкъ го подхвана и го превърна

завчасъ на прахъ. Дѣдо Вълко пое съ ржка малко прахъ и поклати замислено глава:

— Жалко, — рече той, — отъ туй зло момче намѣсто брашно излѣзоха трици.

И като изсипа трицитѣ пакъ въ бремето, той го понесе къмъ кжци. На двора го посрещнаха цѣло ято юрдечки.

— Гладни сме! — заговориха юрдечкитѣ.

— Ей сега дѣдо ще си ги нахрани! — отвърна дѣдо Вълко и изтърси трицитѣ въ едно корито. Забърка ги съ топла вода и покани юрдечкитѣ:

— Лапайте!

Още единъ пжтъ се опита Трайчо да нададе викъ — но не можа нищо да каже, защото нѣмаше уста...

Събуди се разтреперанъ като листъ. Пи една вода, разбра, че не е превърнатъ на трици и излѣзе на двора. Тамъ баща му стѣгаше колата за пазаръ.

— Тате, — попита Трайчо, — съ паритѣ отъ чифтъ сандали може ли човѣкъ да купи две кринчета жито?

— Разбира се, — отвърна бащата. — Защо питашъ?

— Защото азъ пробихъ снощи бремето на дѣда Вълка. Азъ съмъ виновенъ и за да изкупя вината си, решихъ да се откажа отъ сандалитѣ. Ти купи две кринчета жито на дѣда Вълка, а пѣкъ азъ ще походя босъ, докато паднатъ дъждоветѣ.

Бащата се развълнува. Той помилва сина си по главата и рече:

— Знаехъ, сине, че ти имашъ добро сърдце и ще се разкаешъ. Готовъ ли си да тръгваме на пазаръ? За дѣда Вълка не бери грижа. Снощи азъ му напълнихъ бремето. Дадохъ му отъ моето брашно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.